

kende, at man for at undgaa det Aar efter Aar trodser Grundlovens klare Bud. Altsaa ikke jeg, men Indenrigsministeren paastar derved, at hans eget Forslag trodser Grundlovens klare Bud. Det havde man heller ikke ventet af et radikalt Ministerium.

Men dertil kommer saa, at det jo vil være overmaade vanskeligt for den højtærede Indenrigsminister at faa sit Ministeriums Medlemmer samlede om dette Forslag. Thi vi maa huske paa, at vi nu ere saa heldige at have et Ministerium, hvis Medlemmer holde fast paa Venstres gamle Standpunkter. Men se, den højtærede Landbrugsminister stemte i 1894 imod at ordne denne Sag ved en midlertidig Lov. Jeg siger, han stemte imod det, af Hensyn til den nuværende Indenrigsminister siger jeg ikke, han stemte gladelig imod det, men jeg siger, han stemte imod det, saa der ikke bag efter kan blive Tvivl i saa Henseende. Og han gjorde det i Henhold til den Betragtning, der blev gjort gældende af Ordføreren for alle dem, der den Gang gik imod at løse Sagen ad denne Vej, nemlig gamle Høgsbro. Maaske jeg maa tillade mig at citere det Hovedargument, som Høgsbro den Gang anvendte, det er følgende: „Man kan ikke sætte sig ud over Grundlovens Bestemmelser eller ordne Forhold, som ikke stemme overens med Grundloven, ved en midlertidig Lov. Fordi en Tilstand har udviklet sig i Tidens Løb, saaledes at den er kommen mere og mere i Strid med Grundloven, kan man ikke gaa hen og ordne det ved en Lov, der ogsaa er i Strid med Grundloven“. I Henhold til denne Motivering, som var Hovedmotiveringen, stemte Landbrugsministeren imod i 1894, og han vil derfor ganske sikkert, da han ikke er en Mand, der viger fra Venstres gamle Standpunkter, ogsaa stemme imod Indenrigsministerens her foreliggende Lov.

Efter disse Par indledende Ord skal jeg nu gaa over til at omtale det foreliggende Forslag og det Princip, paa hvilket det hviler.

Det første, man da har hørt ført i Marken her i Tinget og udenfor, er, at vi skulle have en retfærdig Valgkredsordning. Det lyder overmaade fortræffeligt, og paa ikke tænksomme Tilhørere maa dette udøve en meget magisk Virkning: en retfærdig Valgkredsordning. Men hvad er en retfærdig Valgkredsordning? Jeg ved, hvad en Valgkredsordning er, hvor Kredse blive lige store, og som derfor følger den

Antydning eller Bestemmelse, der i saa Henseende er given i Grundloven. Men man siger, det skal være en retfærdig Valgkredsordning. Saa maa vi da spørge: Overfor hvem skal denne Retfærdighed da vises? Man skulde tro, det var overfor Vælgerne; men dette er aldeles ikke retfærdigt overfor Vælgerne. Hvis der var Tale om, at f. Eks. Landet havde forholdsvis for mange og Byerne for faa Valgkredse, ja, saa kunde man maaske sige — men jeg pointerer udtrykkeligt: maaske; jeg skal straks vise, hvor urigtigt det er —: Ja, men lad os saa indrette det saadan, at der ude paa Landet kommer det rette Antal Valgkredse i Forhold til Befolkningens Størrelse og i Byerne ligeledes; saa vilde man for saa vidt gøre Ret og Skel mellem Land og By. Men dette vil nu ikke være Tilfældet, fordi en Mængde Byer jo ere saa smaa, at de komme til at udgøre en mindre Brøkdelen, Halvdelen af det samlede Befolkningstal i Byen og det omliggende Land. Men selv bortset derfra kalder jeg ikke en saadan Ordning for en Retfærdighed, som indretter det saaledes, at Landet og Byerne blive repræsenterede i Forhold til Befolkningens Størrelse. Thi i de politiske Spørgsmaal er det ret faa Tilfælde heldigvis, hvor det netop er By og Land, som staa overfor hinanden. Hvis det var saadan, ja, saa kunde der være Mening i en saadan Ordning; men det er det jo slet ikke. Det er ikke saaledes, at alle, der bo ude paa Landet, udgøre en saadan ensartet Masse, der netop ønsker at optræde i Fællesskab og optræder i Fællesskab overfor en ensartet Masse indenfor Byerne. Der kan selvfølgelig komme Kollisioner mellem Byernes Interesser og Landbrugets Interesser, og de kunne selvfølgelig da bedst afgøres, naar Valgordningen er truffen udelukkende efter dette Hensyn. Men i det politiske Liv er der jo i de allerfleste og største Spørgsmaal ikke noget, der berører disse Interesser. Det er er ikke saaledes, at Befolkningen har delt sig politisk Land og By imellem. Nej, alle Partier have Tilhængere saavel inde i Byerne som ude paa Landet, og en retfærdig Valgkredsordning, en retfærdig Ordning af denne Sag er derfor kun en Ordning, som giver de politiske Partier, hvad de kunne have Krav paa ifølge Befolkningstallet, men ikke en Ordning, som giver By for sig og Land for sig, hvad de kunne have Krav paa efter Størrelsen af Befolkningen.

Og dertil kommer, at det, man kalder